

POSTANOWIENIE

23 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 23 lipca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa B.H. i J.H.

przeciwko Bank S.A. w W.

o ustalenie i zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Bank S.A. w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 12 czerwca 2024 r., I ACa 1855/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od Bank S.A. w W. solidarnie na rzecz B.H. i J.H. 5400 (pięć tysięcy czterysta złotych) zł kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia zobowiązanemu.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 października 2022 r., XIII C 777/20, Sąd Okręgowy w Poznaniu ustalił nieważność umowy kredytu zawartej pomiędzy powodowymi kredytobiorcami, a pozwanym bankiem i zasądził od banku na rzecz kredytobiorców łącznie 74 250,75 CHF z odsetkami,

Wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Apelacyjny w Poznaniu uchylił wyrok Sądu Okręgowego w części ustalającej nieważność umowy i w tym zakresie umorzył postępowanie oraz oddalił apelację banku w pozostałym zakresie.

Sąd drugiej instancji ustalił, że 23 stycznia 2008 roku powodowie zawarli z poprzednikiem prawnym pozwanego banku umowę kredytu w wysokości 456 000 zł, denominowanego we frankach szwajcarskich (CHF), na okres 180 miesięcy, wypłaconego w trzech transzach. W umowie określono, że wysokość transzy kredytu w CHF zostanie określona według kursu kupna CHF, zgodnie z „Tabelą kursów” obowiązującą w banku w dniu wypłaty transzy. O wysokości wykorzystanego kredytu w CHF, wysokości odsetek w okresie karencji oraz wysokości rat kapitałowo - odsetkowych w wyżej wymienionej walucie bank miał informować kredytobiorców w terminie 7 dni od dnia całkowitego wykorzystania kredytu na zasadach określonych w umowie.

Każda transza kredytu była wypłacana w złotych, przy jednoczesnym przeliczeniu na CHF według kursu kupna obowiązującego w banku w dniu wykorzystania danej transzy. Wysokość rat kapitałowo-odsetkowych określona została w CHF, a ich spłata następować miała w złotych po uprzednim przeliczeniu rat i należnych odsetek według kursu sprzedaży dewiz dla CHF zgodnie z „Tabelą kursów” obowiązującą w banku w dniu spłaty. Aneksiem z 20 października 2011 r. umożliwiono kredytobiorcom dokonywanie spłat kredytu w CHF.

Sąd drugiej instancji uznał, że postanowienia umowy nie były indywidualnie uzgodnione, gdyż swoboda kredytobiorców sprowadzała się do określenia kwoty potrzebnego im kredytu i jego przeznaczenia. Treść umowy została przygotowana jednostronnie przez bank, co stwarza domniemanie, iż nie było indywidualnych negocjacji. Umowa zawiera postanowienia wprowadzające mechanizm indeksacji i wyznaczające kursy walut, które określają główne świadczenia stron, jednak te postanowienia nie zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Instytucje finansowe muszą zapewnić kredytobiorcom informacje wystarczające do podjęcia przez nich świadomych i rozważnych decyzji, tymczasem bank nie udowodnił, że zrealizował ciążący na nim obowiązek informacyjny.

Sąd Apelacyjny ocenił, że postanowienia umowy odwołujące się w zakresie ustalania kursu waluty CHF do wewnętrznych tabel kursów banku są niedozwolone. Usunięcie abuzywnych postanowień z umowy skutkuje brakiem możliwości ustalenia kursu wymiany i oprocentowania, a w konsekwencji brakiem możliwości

wykonywania umowy w obowiązującym dotychczas kształcie. Łącząca strony umowa, po wyeliminowaniu z niej postanowień niedozwolonych, które określają główne świadczenia stron i są elementami przedmiotowo istotnymi umowy kredytowej, nie może być w dalszym ciągu wykonywana, zaś w polskim systemie prawnym nie ma przepisu, który nadawałby się do uzupełnienia luki powstałej wskutek eliminacji abuzywnego postanowienia wprowadzającego do umowy klauzulę indeksacyjną.

Pozwany bank zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną i wniósł o jej przyjęcie do rozpoznania ze względu na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących istotne rozbieżności w orzecznictwie tj.:

1) czy możliwe jest usunięcie klauzuli abuzywnej wyłącznie w zakresie odniesienia do stosowania przez bank tabel kursowych i przeprowadzenie tego działania z jednoczesnym uwzględnieniem pierwotnej woli obu stron umowy co do istotnych postanowień umowy kredytu oraz uwzględnieniem charakteru, ogólnej systematyki i całokształtu postanowień umowy, przy jednoczesnym . uwzględnieniu interesu konsumenta i dobrych obyczajów.

2) czy rekonstrukcja taka może nastąpić, poprzez sięgnięcie do przepisu prawa o charakterze dyspozytywnym, tj. art. 41 Prawa wekslowego lub art. 358 k.c., w brzmieniu nadanym nowelizacją z dnia 23 października 2008 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Bank nie objął wnioskiem o przyjęcie skargi do rozpoznania zagadnienia abuzywności postanowień umowy przewidujących dokonywanie przeliczeń złotych na CHF i odwrotnie kursami ustalany jednostronnie przez bank. Natomiast uchwałą pełnego składu Izby Cywilnej SN z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, do rangi zasady prawnej podniesiono tezy, iż:

1) w razie uznania, iż postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów;

2) w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

Powyższe tezy, wiążąc w niniejszej sprawie (art. 88 u.s.n.), uniemożliwiają przyjęcie skargi kasacyjnej, gdyż wykluczają trwanie stosunku prawnego po usunięciu z treści umowy źródła kursu walutowego. W celu uwzględnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący musiałby zakwestionować tezę Sądu drugiej instancji o nieuczciwym charakterze przeliczników walutowych ustanowionych w umowie lub zakwalifikowaniu umowy, jako umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. kredytobiorcom przysługuje od skarżącego zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w stosowanym odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(G.N.-J.)

[a.ł]